

RAAHEN KAUPUNKI

Ohje lomarahen vaihtamisesta vapaaksi

Yhteistyötoimikunta 14.1.2026, Henkilöstöjaosto 21.1.2026

Sisällysluettelo

1. Lomarahan vaihtamisen periaatteet	3
2. Lomarahavapaapäivien määrän määräytyminen	3
3. Palkan määräytyminen lomarahavapaan ajalta	3
4. Lomarahavapaapäivien vaikutukset	3
5. Päätöksen teko ja käytännön sopiminen	4
6. Työjärjestelyt ja rajoitukset	4
7. Lomarahan vapaaksi vaihtamisen erityistilanteet	4

1. Lomarahan vaihtamisen periaatteet

Työnantaja ja työntekijä/viranhaltija voivat sopia, että lomanmääräytymisvuodelta maksettava lomarahaa tai osa siitä annetaan vastaavana vapaana. Jos koko lomarahaa muutetaan lomarahavapaaksi, lomarahaa ei jää maksettavaksi. Jos vain osa lomarahasta muutetaan lomarahavapaaksi, vähennetään lomarahasta niin monen lomarahavapaapäivän palkka kuin lomarahavapaata pidetään.

2. Lomarahavapaapäivien määrän määräytyminen

Lomarahavapaapäivien lukumäärä on 50 % ansaittujen lomapäivien lukumäärästä. Vapaa-aika myönnetään täysinä työpäivinä ja mahdollinen pyöritys tapahtuu ylöspäin lähimpään täyteen päivään. Osa-aikatyössä vapaaksi vaihdettavien työpäivien määrä lasketaan vuosilomamääräysten mukaisesti (KVTES 2025-2028 luku IV 6 §).

Tuntipalkkaisilla on kyse lomarahaa vastaavasta loma-ajan palkan osasta.

3. Palkan määräytyminen lomarahavapaan ajalta

Lomarahavapaan ajalta maksettavaan palkkaan, lomarahan kulumiseen ja lomarahavapaan siirtymiseen sovelletaan vuosilomaa koskevia määräyksiä.

Kuukausipalkkaisten osalta lomarahavapaan ajalta maksettava palkka määräytyy säännöllisen palkan mukaan. Palkkaan ei kuitenkaan sovelleta keskimääräisen vuosilomapalkan laskentaa (KVTES 2025-2028 IV luku 13 § 2 mom.) eikä vuosilomapalkan lisäystä (KVTES 2025-2028 IV luku 13 § 3 mom.) koskevia määräyksiä.

Tuntipalkkaisten osalta lomarahavapaan ajalta maksettava palkka maksetaan KVTES 2025-2028 35 § 1 momentin mukaisesti.

4. Lomarahavapaapäivien vaikutukset

Lomarahavapaapäivät luetaan työssäolopäivien veroisiksi päiviksi, eivätkä ne vaikuta vähentävästi vuosilomiin tai työkokemuksisiin. Sairauden sattuessa sovelletaan vuosilomaa koskevia virka- ja työehtosopimuksen määräyksiä.

5. Päätöksen teko ja käytännön sopiminen

Anomus lomarahavapaasta tehdään ESS-järjestelmän kautta. Päätöksen lomarahan vaihtamisesta vapaaksi hyväksyy sama viranhaltija, joka päättää myös kyseisen työntekijän muista vuosiloma-asioista. Erillistä viranhaltijapäätöstä lomarahan vapaaksi vaihtamisesta ei tarvitse tehdä.

Esihenkilö arvioi ja ratkaisee mahdollisuuden lomarahavapaan myöntämiselle. Työntekijä ja esihenkilö sopivat yhdessä lomarahavapaan ajankohdasta. Lomarahavapaa tulee pitää viimeistään lomavuotta seuraavan lomakauden alkuun mennessä.

6. Työjärjestelyt ja rajoitukset

Lomarahavapaan käyttämisessä on pyrittävä ottamaan huomioon työjärjestelyt, henkilöstön riittävyys, henkilöstön tasapuolinen kohtelu sekä palvelutuotannon tarpeet. Lomarahavapaata voidaan myöntää enintään viisi työpäivää kerrallaan, ellei toisin sovita. Lomarahan vapaaksi vaihtamisesta ei saa aiheutua sijaiskustannuksia.

7. Lomarahan vapaaksi vaihtamisen erityistilanteet

Lomarahavapaa annetaan lomakauden alusta 2.5. alkaen ja viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä. Mikäli vapaata ei ole pidetty seuraavan lomakauden alkuun mennessä tai palvelussuhde päättyy tätä ennen, pitämättömistä lomarahavapaapäivistä maksetaan korvaus.

Työnantaja suosittelee, että ne henkilöt, joilla on paljon säästövapaita, käyttäisivät säästövapaat ennen kuin vaihtavat lomarahan vapaaksi.